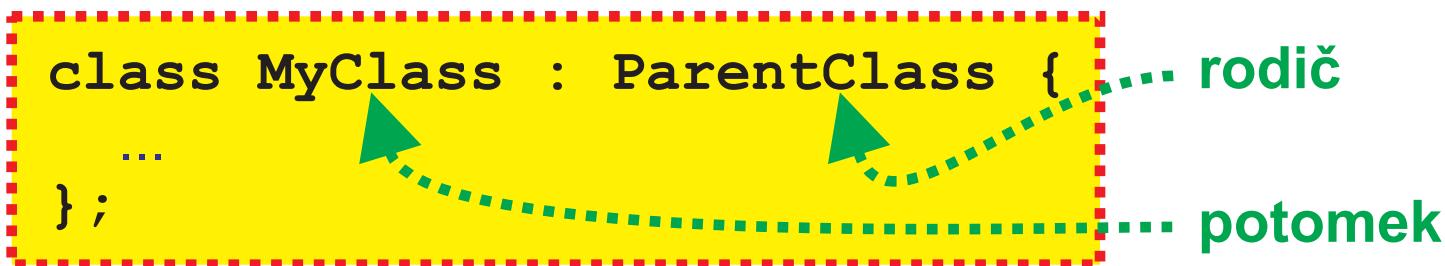

Dědičnost tříd

- **dědičnost** je vztah mezi dvěma **nebo více** třídami, přičemž jedna (nebo více) je **rodičem** (parent, base) a jedna je **potomkem** (child, subtype)
- **vícenásobná dědičnost** je situace (pouze v C++), kdy potomek dědí od více různých rodičů

- dědičnost může být deklarovaná jako **public**, **private** nebo **protected**
- potomek má (všechny) proměnné a metody rodiče

Příklad dědění od jediného rodiče

```
class Form {  
    int area;  
public:  
    int colour;  
    int getArea() { return this->area }  
    void setArea(int area) {  
        this->area = area }  
};  
jediný předek (ancestor)  
class Circle: public Form {  
    int diameter;  
public:  
    int getDiameter();  
    void setDiameter(int diameter);  
    bool isDark() { return colour > 10; }  
};
```

**dědí se veřejně
(public inheritance)**

Specifikace dědění - **public, private, protected**

		členská proměnná nebo metoda		
		private	public	protected
dědičnost	public	private	public	protected
	private	private	private	private
	protected	private	protected	protected

- účelem je zvýšení bezpečnosti při používání knihoven, připravených jiným programátorem

Význam specifikátorů dědění

public

- člen je přístupný odkudkoliv, lze jej číst i modifikovat, do potomků se zdědí tak, že přístupnost v potomkovi je dána specifikací dědění...

private

- člen je přístupný pouze uvnitř třídy, metody třídy ho mohou číst i modifikovat - zvenčí je neviditelný; potomek ho zdědí, ale je pro něj neviditelný... musí s ním pracovat pomocí veřejných get-/setterů rodiče

protected

- člen je přístupný pouze uvnitř třídy a jejích potomků, jinak se chová stejně jako **private**

Specifikace dědění **protected**

- člen označený **protected** se při **public** dědičnosti dědí jako **protected** - ke členu nelze přistupovat mimo třídu a zároveň **potomci** takové třídy **mají k tomuto členu přístup**
- někdy výše uvedený postup **není vhodný**, protože rodičovská třída by se měla o své detaily postarat sama a nepropagovat je do potomků
- bude-li mít jiný programátor, vytvářející potomka od naší třídy, přístup ke všem manipulačním metodám a vnitřním stavovým proměnným, určitě provede něco, co nechceme a co vede k problémům

DOBRÝ POSTUP: Nepoužívat **protected**, pokud lze stejného výsledku dosáhnout s **private**

Polymorfismus

- nový koncept v objektově orientovaných jazycích
- **jednoduše řečeno:** polymorfismus umožňuje zacházet s členy (zejména metodami) potomka stejně jako se členy rodiče

```
objcontainer.add(new ChildClass1());  
objcontainer.add(new ChildClass2());  
objcontainer.add(new ChildClass3());
```

**potomci třídy
ParentClass**

```
for (int i = 0; i < objcontainer.size; i++)  
    ((ParentClass *) objcontainer.get(i))->show();
```

- může se jednat o naprosto různý výkonný kód, volán je však pořád stejné (protože se volá metoda předka), volaná metoda ovšem musí být v potomkovi definována, jinak se volá stejnojmenná metoda rodiče - to lze řídit specifikátorem **virtual**

Polymorfismus (příklad)

```
class Foo {
public:
    void f() {
        cout << "Foo::f() "
    }
    virtual void g() {
        cout << "Foo::g() "
    }
};

class Bar : public Foo {
public:
    void f() {
        cout << "Bar::f() "
    }
    virtual void g() {
        cout << "Bar::g() "
    }
};
```

f() není **virtual** a tedy volání způsobí provedení metody podle typu ukazatele

```
int main() {
    Foo foo;
    Bar bar;
    Foo *baz = &bar;
    Bar *quux = &bar;
    foo.f();           // "Foo::f() "
    foo.g();           // "Foo::g() "
    bar.f();           // "Bar::f() "
    bar.g();           // "Bar::g() "
    baz->f();         // "Foo::f() "
    baz->g();         // "Bar::g() "
    quux->f();        // "Bar::f() "
    quux->g();        // "Bar::g() "
    return 0;
}
```


Ryze virtuální metody

- **ryze virtuální** (nebo abstraktní) je taková metoda, jejíž definice v oddělené třídě (potomkovi) je vynucená, pokud není uvedena, překladač hlásí chybu

```
class Widget {  
public:  
    virtual void paint() = 0; // ← inicializátor  
}; // ryze virtuální metody  
  
class Button : public Widget {  
public:  
    virtual void paint() { ... } // ← v potomkovi je  
}; // (musí být) definice této metody  
  
Widget *w = window->activeWidget();  
w->paint();
```

inicializátor
ryze virtuální
metody

v potomkovi je
(musí být) definice této metody

- vlastně mechanismus **tvorby interface** => říkáme, že potomek musí mít nějakou funkci a implementace nás nezajímá

Vícenásobná dědičnost

- C++ umožňuje (jako jediný široce užívaný jazyk) vytvářet potomky od více rodičů současně (*multiple inheritance*)
- často to působí celou řadu problémů (**raději neužívat!**)
- v modernějších jazycích nahrazena technikou **interface**

```
class FlyingCat : public Cat, public FlyingAnimal {  
    ...  
};
```

- dědí se **členské proměnné** (tzv. atributy) a **metody** od obou rodičů => potomek má vlastnosti obou rodičů
- **POZOR:** to může způsobit dost závažnou kolizi

Kolize při vícenásobné dědičnosti

